

Monitor financiële gevolgen corona per maart/april 2021.

Via deze monitor geven wij u inzicht in de financiële gevolgen vanwege corona op de gemeentelijke begroting. Daarbij blikken wij terug op het jaar 2020 en nemen wij u mee in de stand van zaken per april 2021.

Terugblik 2020

In 2020 is de raad geregeld geïnformeerd over de ontwikkelingen en de financiële gevolgen. De laatste monitor dateert van november 2020 die in de Raad van 14 december 2020 als onderdeel van de beslisnota 'Begrotingswijziging gevolgen corona begroting 2020' is behandeld. In de nu voorliggende monitor blikken we terug op geheel 2020 en daarmee sluit de monitor aan bij de verantwoording in de jaarrekening 2020.

De algemene conclusie over 2020 is, dat we kunnen stellen dat wij van het Rijk een reële compensatie hebben ontvangen voor de gederfde inkomsten en gemaakte meerkosten. De grootste nadelen zijn gederfde parkeerinkomsten, de cultuursector, sociale werkvoorziening en projectkosten om de coronamaatregelen te handhaven.

De gemeente Zwolle heeft voor het jaar 2020 ongeveer € 10 miljoen ontvangen via het gemeentefonds. Daarnaast is een specifieke uitkering ontvangen van ongeveer €18 miljoen om de Tozo-regeling uit te voeren en zijn er aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor het verstrekken van de toename in de bijstandsuitkeringen vanwege corona. Daarnaast zijn diverse uitkeringen door het Rijk rechtstreeks aan bepaalde beleidsvelden (onder andere cultuur), instellingen en ondernemers betaald.

Er vinden nog gesprekken tussen de VNG en het kabinet plaats over aanvullende compensatie over 2020 voor het onderdeel inkomstenderving.

In bijlage 1 is een overzicht van de nadelen in 2020 opgenomen.

Toch zijn we nog niet gevrijwaard van het risico op oninbaarheid van verschuldigde betalingen. Met name op het onderdeel huren is nog sprake van betalingsachterstand bij enkele culturele instellingen en Optisport (zwembad). Wij zijn met de betreffende instellingen in gesprek. Daarentegen zien wij dat de achterstand in de verschuldigde belasting nagenoeg geheel is ingelopen. Voor dit risico en mogelijk nieuwe risico's in 2021 houden wij voorlopig een risicobedrag van € 5 miljoen achter de hand in ons weerstandsvermogen.

Daarnaast is bij de begroting 2021 besloten een coronabudget van € 2,5 miljoen beschikbaar te stellen om noodlijdende sectoren te ondersteunen maatregelen in het kader van de toezicht en handhaving te bekostigen. Inmiddels is circa 50% van het budget besteed.

Stand van zaken 2021

Naast de terugblik geven we ook inzicht in de actuele ontwikkelingen in 2021. In de eerste maanden van het jaar zien we op diverse begrotingsposten een vergelijkbare ontwikkeling als in 2020. Er is sprake van een fors lagere bezettingsgraad bij het parkeren. Dit leidt naar verwachting tot een jaartekort van circa € 3 miljoen. Ook toezicht en handhaving brengt extra kosten met zich mee. In 2021 is er geen algemene regeling voor uitstel van betaling op belastingen en huren. Op dit moment zien we achterstand in de huurbetaling van Optisport. Bij de belastingen kan in afstemming met GBLT maatwerk worden afgesproken om de belastingen te betalen.

Voor 2021 is inmiddels ruim € 7 miljoen aan compensatie via het gemeentefonds toegezegd op basis van de september- en decembercirculaire en de maartbrief over het 4^e aanvullende compensatiepakket, waaronder € 1,4 miljoen voor de cultuursector, € 1,3 miljoen voor re-integratie

en € 1,2 miljoen voor crisisdienstverlening via de arbeidsmarktregio. Daarbovenop verwachten we aanvullende compensatie te krijgen op basis van de lopende gesprekken met het kabinet over de gedeelde inkomsten en meerkosten in 2021 over het eerste half jaar van 2021.

Evenals in de vorige monitoren hebben wij de volgende hoofdindeling aangehouden:

- Specifieke regelingen college in het kader van de coronacrisis (A)
- Financiële gevolgen uitgavenkant (B)
- Financiële gevolgen inkomstenkant (C)

Aan het eind van monitor zijn samenvattende tabellen opgenomen over de (mogelijke) financiële gevolgen vanwege corona in 2021.

De volgende begrotingsposten vind u terug in de monitor.

- A1 Uitstel van betalingen
 - Huur gemeentelijk vastgoed
 - Betaling lokale belastingen
 - Overige uitstel van betalingen (onder andere sportverenigingen)
- A2 Jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning
- A3 Doelgroepenvervoer
- A4 Noodopvang kinderen
- A5 Zelfstandigenregeling Tozo
- A6 Verstrekte geldleningen

- B1 Cultuur
- B2 Sport
- B3 Reguliere bijstand
- B4 Armoede en schulden
- B4a TONK regeling
- B5 Verbonden partijen (GGD, ROVA, TIEM, Werkbedrijf)
- B6 Beheer openbare ruimte
- B7 Toezicht en handhaving
- B8 Kermis
- B9 Grondexploitaties
- B10 Voortgang projecten
- B11 Bedrijfsvoeringskosten
- B12 SWT
- B13 Financiering en garantstelling

- C1 Gemeentefondsuitkeringen en compensatie Rijk
- C2 Gemeentelijke belastingen en heffingen
 - Parkeerbelastingen
 - Toeristenbelasting
 - Precariobelasting
 - Markt- en havengelden
 - Reclamegelden
 - Leges Burgerzaken
- C3 Dividenden verbonden partijen

A. Specifieke regelingen College in het kader van Coronacrisis :

A1 Uitstel van betaling

De gemeente Zwolle heeft in 2020 een gemeente brede regeling vastgesteld waardoor uitstel van betaling kan worden verleend aan ondernemers en organisaties die niet meer aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen tot 1 september 2020. Uitstel heeft formeel geen direct effect op de financiën, maar leidt wel tot hoger risico van af te boeken bedragen. GBLT heeft ook een dergelijke regeling, zij volgen hierin het Zwolse kader. Het AB van GBLT heeft besloten geen verlenging van uitstel toe te passen na 1 september maar waar nodig is wel maatwerk mogelijk.

Uitstel huurbetalingen gemeentelijk vastgoed

Update per 10 november 2020:

Per november bedraagt het totaalbedrag aan openstaande vorderingen € 2.100.000. We zien een voorzichtige afname van de openstaande vorderingen. Ondernemers gaan geleidelijk aan weer facturen betalen over de periode van uitstel van betaling. Ook zien we dat nieuwe facturen van september betaald worden.

Er zijn nog steeds geluiden dat er landelijk ook een compensatieregeling komt voor zwembaden, maar duidelijkheid is daar nog niet over. Met Optisport is in eerste aanleg afgesproken dat we daar nog even op wachten voordat we overgaan tot inning van de huur. Voor de openstaande vorderingen op Zwolse Theaters, Hedon, en Fratershuis vindt afstemming met college plaats.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

De situatie is niet zo veel gewijzigd t.o.v. november 2020. Over de periode maart tot en met augustus 2020 staat er nog een bedrag open van € 2.000.000,--. Het betreft hier vooral de vorderingen op de Zwolse Theaters, Fratershuis, 't Anker en een aantal kleinere huurvorderingen. Met alle debiteuren zijn we in gesprek en worden waar mogelijk regelingen getroffen. Ook vindt er afstemming plaats met het College. In dit bedrag zit ook de openstaande vordering van € 662.000,-- (2^e kwartaal 2020) op Optisport. Inmiddels zijn ook de termijnen van het 4^e kwartaal 2020 (€ 662.000,--) en het 1^e kwartaal 2021 (€ 669.000,--) van Optisport vervallen en nog niet betaald. (deze laatste twee bedragen zitten niet in de genoemde € 2.000.000,--)

Er is een aankondiging van een compensatieregeling voor de zwembaden, maar deze is nog niet gepubliceerd zodat nog onvoldoende duidelijk is in hoeverre de gemeente Zwolle (in de relatie met Optisport) hiervoor in aanmerking komt. Compensatie zal naar verwachting plaatsvinden op basis van het financiële resultaat over het boekjaar 2020.

Ontwikkelingen 2021:

Met genoemde debiteuren is de afdeling Vastgoed, samen met Centrale Invordering in gesprek en waar mogelijk worden regelingen getroffen. Het is echter onzeker hoe de situatie zich ontwikkelt en wat dit betekent voor het nakomen van deze betalingsregelingen. De facturen voor 2021 worden gewoon verzonden en ook hiervoor geldt, dat het onzeker is of deze de komende tijd worden betaald.

Uitstel betaling lokale belastingen

Het uitstel van betalingen van lokale belastingen (ozb, rioolheffing en afvalstoffenheffing) loopt via GBLT.

Update per 10 november 2020:

Per 22 oktober zien we een behoorlijke afname van de openstaande vorderingen. Er staan nog 266 vorderingen open met een totaalbedrag van € 800.000. Voor een deel worden vorderingen de komende maanden via automatische incasso afgelost. Verder is voor een deel, dat oorspronkelijk

een betaling ineens had, betalingsregelingen getroffen. Het restant zit in het reguliere invorderingsproces.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

De afname heeft zich doorgezet, eind april staat er nog een bedrag open van 108.000. Van dit bedrag zal 10.000 via automatische incasso betaald worden, voor de rest zijn passende betalingsafspraken gemaakt.

Ontwikkelingen 2021:

In februari zijn de aanslagen 2021 verstuurd. Er is voor gekozen geen algemeen uitstel te verstrekken maar in overleg met de belastingplichtige, indien nodig, te komen tot passende betalingsregelingen. GBLT denkt hierin mee met de belastingplichtige.

Overige uitstel van betalingen

Update per 10 november 2020:

Het totaalbedrag aan openstaande vorderingen op leges voor vergunningen, reclameopbrengsten c.a. is gedaald naar € 200.000.

De raad heeft op 7 september besloten om de huur voor het gebruik van de sportaccommodaties over de periode van 16 maart tot 1 juni 2020 kwijt te schelden aan die huurder/organisatie die valt binnen de uitgangspunten van de regeling Tegemoetkoming Verhuur Sportaccommodaties COVID-19 (TVS). De negatieve gevolgen als gevolg van een mogelijk gedeeltelijke vergoeding uit de TVS ten laste te laten komen van de algemene middelen. Daarnaast over de huur voor het gebruik van de sportaccommodaties in de periode van 1 juni tot 1 september 2020 pas dan een besluit te nemen als er duidelijkheid is over een eventuele 2e fase van de TVS of andere Rijksregeling.

De totale kwijtschelding over de periode 16 maart tot 1 juni 2020 is € 392.000. In februari 2021 wordt bekend of volledige compensatie wordt ontvangen via een specifieke uitkering.

Voor de periode 1 juni t/m 31 augustus staat voor uitstel van betalingen bij sportverenigingen nog circa € 300.000 open. Vanaf september is de normale inning van huurbedragen weer opgestart.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

Omtrent het uitstel van betalingen bij sportverenigingen gelden de volgende afspraken per periode. Begin 2021 is besloten dat de verschuldigde huur over de periode van 1 juni tot 1 september 2020 alsnog geïnd gaat worden. Hiervan zijn de (sport)verenigingen schriftelijk op de hoogte gesteld en tevens is daarbij informatie verstrekt op het vervolg van de TVS-regeling.

Periode 16 maart tot 1 juni 2020: Vanuit de TVS is het gehele kwijtscholden bedrag van afgerond € 392.000 verkregen. De aanvraag tot vaststelling is ingediend en hierop zal uiterlijk 1-7-2021 een besluit volgen.

Periode 1 juni t/m 1 september: geen vergoedingen vanuit het Rijk. Eventueel verkregen uitstel van betaling zal geregeld zijn met Sportservice, omdat zij de facturerende partij zijn! Er is afgesproken dat alles over deze periode geïnd moet worden; er is dus geen sprake van kwijtschelding. Het is op dit moment nog niet te zeggen of Sportservice de gelden ook daadwerkelijk binnen zal krijgen. In de meeste gevallen zullen de huurders nog voor de eerste keer aangeschreven moeten worden.

Mochten vorderingen uiteindelijk oninbaar blijken door Sportservice, dan zullen deze overgedragen worden aan de gemeente. We lopen hier dus enig risico.

Vanaf 1 september 2020 t/m 31 december 2020: normale inning met dien verstande dat de binnensport uitsluitend gefactureerd is voor het gebruik. We wachten nog op info van Sportservice wat het verschil is tussen het gebruik in deze maanden in 2020 (Corona) en het normale gebruik van de binnensportaccommodaties in deze periode van het jaar.

Voor 4^e kwartaal 2020 kan een beroep worden gedaan op de TVS Regeling. In 2^e deel TVS kan 45% van de reguliere inkomsten Buitensport worden meegenomen (45% van het normale verbruik in het

4^e kwartaal is € 66.000). Dit houdt in dat de verenigingen in het meest gunstige geval slechts gedeeltelijk kwijtschelding zullen krijgen.

Voor de Binnensport heeft Sportservice over het 4^e kwartaal een in de TVS in te brengen bedrag berekend van € 62.000. We vernemen nog van Sportservice of dit het bedrag is dat we missen omdat een deel van de binnensportaccommodaties ongebruikt is. Of dat dit het bedrag is dat we aan de huurders willen kwijtschelden voor het in die periode gebruikte deel. Of dat het gaat om de som van beide.

Voor wat betreft de gemeentelijke accommodaties verhuurd via de afdeling Vastgoed gaat het over een bedrag van € 75.000 over de genoemde periode, het gaat met name om niet-gebruiksgebonden verhuur en daarmee een compensatie van 45%.

Sportaccommodaties via derden: Sporthal Zwolle-Zuid en Landstede liften mee op de gemeentelijke aanvraag TVS-2. Voor deze verhuurders gaat het om een totaalbedrag van € 77.000. Het gaat hierbij om gebruiksgebonden verhuur en daarmee dus een volledige compensatie van 100%.

Totaaloverzicht.

Totaal gaat het in de periode van 1 oktober 2020 tot 1 januari 2021 over een bedrag van € 281.000 waar een beroep zal worden gedaan op de TVS-2.

Op 19 april 2021 heeft de Raad ingestemd om (deels) kwijtschelding over het 4^e kwartaal van 2020 te verlenen aan de sportverenigingen.

Ontwikkelingen 2021:

Of er een TVS regeling gaat komen voor 2021 en zo ja, of de voorwaarden gelijk zijn aan die in het 4^e kwartaal 2020, is op dit moment nog niet bekend.

A2 Jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning

De gemeente volgt het landelijke afsprakenkader tussen Rijk en VNG van 25 maart 2020 voor jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning. Hierbij is een dringend beroep op gemeenten gedaan om de financiering van de omzet van zorgaanbieders onverminderd te laten plaatsvinden, zoals die contractueel overeengekomen is dan wel een zo goed mogelijke inschatting daarvan. Deze regeling maakt het dat de zorgorganisatie geen beroep kunnen doen op de NOW regeling van het Rijk.

Verder is besloten het uitgangspunt te hanteren dat bij de vaststelling van de door de gemeente beschikte subsidies 2020 de subsidie niet zal worden gekort als voorgenomen prestaties na 1 maart 2020 niet kunnen worden gehaald vanwege de COVID-19 maatregelen en afspraken te maken met deze organisaties als dit leidt tot een financieel voordeel.

Daarnaast is besloten dat de deadline voor gesubsidieerde organisaties voor het indienen van aanvragen voor het begrotingsjaar 2021 of het indienen van de jaarverantwoording over 2019 met 3 maanden wordt opgeschoven tot uiterlijk 1 september 2020.

Update per 10 november 2020:

Per eind oktober zijn 37 aanvragen ingediend. 32 aanvragen betreft de jeugdzorg, waarvan 30 aanvragen met een beroep op de omzetgarantie met een maximumbedrag van € 596.000. Voor € 412.000 zijn betwiste facturen ingediend. Het financieel risico is beperkt, want de bedragen staan al in de begroting.

Met betrekking tot drie aanvragen inzake de meerkostenregeling loopt nog onderzoek.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

Er is sprake van 38 aanvragen omzetgarantie. Hiervan hebben er 33 betrekking op jeugdzorg. Op factuur is daarvoor € 524.000 uitbetaald en via een tussentijdse afrekening € 87.000 gecrediteerd, waardoor een last van € 438.000 resteert. Bij de definitieve productieverantwoordingen zal dit worden afgerekend, waarbij wij verwachten nog circa € 10.000 terug te kunnen vorderen.

Voor wat betreft de meerkosten zijn bij WMO 15 aanvragen voor totaal € 119.000 ingediend en bij Jeugdzorg 20 voor totaal € 138.000. Nadere beoordeling van deze aanvragen moet nog plaatsvinden.

Ontwikkelingen 2021:

Ook in 2021 is de meerkostenregeling voor zorgaanbieders van toepassing.

Maatschappelijke opvang

Update per 10 november 2020:

T/m oktober zijn de meerkosten voor daklozenopvang € 220.000,-. Voor de laatste maanden 2020 wordt nog voor circa € 70.000 aan extra kosten verwacht. De kosten worden gedekt door een rijksbijdrage. Bij de uitvoering van Veilig Thuis zijn extra kosten gemeld van € 50.000.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

T/m december 2020 zijn de meerkosten voor daklozenopvang € 365.000,-. Dit is inclusief de uitbreidingskosten van de Herberg. De kosten worden gedekt uit de rijksbijdrage. Het restant van de rijksbijdrage is gereserveerd voor coronakosten 2021.

Ontwikkelingen 2021:

In de eerste 4 maanden van 2021 zijn de meerkosten voor daklozenopvang € 180.000,-. De verwachting voor de rest van 2021 is dat de meerkosten nog circa € 1mln. zullen bedragen voor met name de uitbreiding Herberg, dagopvang en de extra kosten voor opvang bij het Leger des Heils. De kosten kunnen worden gedekt uit de door het rijk beschikbaar gestelde middelen ad 1,7 mln.

Vrouwenopvang

Stichting Kadera heeft voor de uitvoering van Veilig Thuis over het boekjaar 2020 € 67.000,- aan meerkosten ingediend. Dit moet nog worden beoordeeld. Op dit moment is nog niet in te schatten welke kosten er nog meer gaan komen. Het beschikbaar gestelde bedrag ad. € 174.000,- dient ter dekking voor deze kosten.

Beschermd wonen

Bij de decembercirculaire is € 229.000,- beschikbaar gesteld aan de centrumgemeente Zwolle voor meerkosten als gevolg van Corona. Dit betreft regionaal geld en het deel IJssel-Vecht ad. € 162.567 is toegevoegd aan de middelen beschermd wonen. Het overige deel is bestemd voor de regio Veluwe en is uitbetaald aan de Gemeente Harderwijk. Eind april heeft het RIBW € 186.825 aan meerkosten gedeclareerd. Deze aanvraag is nog in behandeling. Voor het overige zijn er nog geen meerkosten gedeclareerd door aanbieders BW.

A3 Doelgroepenvervoer

Er is door het college besloten een coulanceregeling met bepaalde voorwaarden te treffen in aanvulling op het vervoerscontract tot maximaal 80% van de gebruikelijke omzet per maand onder aftrek van de gerealiseerde maandomzet. Deze regeling geldt niet voor gymvervoer. De regeling loopt van 15 maart tot 1 juli 2020 voor het leerlingenvervoer en tot 1 september voor het Wmo vervoer. Het leerlingenvervoer heeft inmiddels een normaal niveau maar het Wmo vervoer niet. We zetten in op het behoud van het Wmo vervoer en onderzoeken de mogelijkheden daartoe. Ook voor het doelgroepenvervoer geldt dat zij geen beroep kunnen doen op de NOW regeling van het Rijk. De

maatregel leidt niet tot extra kosten, integendeel verwacht wordt dat er budgetten niet volledig benut zullen worden.

Update per 10 november 2020:

Tot 12 juni 2020 is er € 176.000 ten laste van deze regeling uitbetaald. De dekking wordt opgevangen binnen de bestaande budgetten.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

De bedragen nog ongewijzigd. 2020 moet nog afgerekend worden op basis van de 'Circulaire voor doorbetaling doelgroepenvervoer en staatssteun II vanwege COVID-19'.

Ontwikkelingen 2021:

De omzetgarantieregeling voor vervoerders loopt nog door in 2021. Over de hoogte van de garantie moeten landelijke afspraken worden gemaakt.

A4 Noodopvang van kinderen

De doelgroep van kinderen die vanwege de maatregelen in verband met COVID-19 worden opgevangen, dus de kinderen van ouders in cruciale beroepen en vitale processen, is uitgebreid met kinderen van 0 - 18 jaar in kwetsbare situaties. Daarnaast is besloten om 24-uurs opvang (inclusief nachtopvang en weekendopvang) voor kinderen van 0 tot 18 jaar aan te bieden. Voor deze uitbreiding geldt het Afwegingskader uitbreiding doelgroep op te vangen kinderen in verband met COVID-19 maatregelen.

Update per 10 november 2020:

Aan twee instanties van kinderopvang is € 16.000 aan meerkosten betaald voor 24-uurs opvang tot en met juni. Vermoedelijk zijn nog niet alle meerkosten gedeclareerd.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

De werkelijke kosten voor noodopvang voor kinderen komt in 2020 uit op € 28.000.

Ontwikkelingen 2021:

Niet van toepassing.

A5 Zelfstandigen regeling Tozo

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. En in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen.

De regeling is geldend voor de periode maart tot en met mei 2020, met mogelijk voortzetting van de regeling. Momenteel wordt er op landelijk niveau gewerkt aan een tweede fase Tozo-regeling, met aangepaste (verscherpte) voorwaarden.

De uitvoering wordt gedaan door de gemeenten. De gemeenten worden gecompenseerd voor de uitkeringslasten en de uitvoeringskosten (tot week 20 ca € 300.000). De uitvoeringskosten worden vergoed op basis van een nog niet nader bekend gemaakt bedrag per genomen aanvraagbesluit.

Update per 10 november 2020:

Er zijn 128 aanvragen voor een bedrijfskrediet ingediend voor een totaalbedrag van € 875.000.

Tot en met week 45 zijn op 3.407 aanvragen definitieve besluiten genomen waarmee eerder betaalde voorschotten worden verrekend. Er is € 12.990.000 daadwerkelijk beschikt en betaald. Dit is inclusief loonheffing en sociale lasten, in de vorige rapportagemomenten zaten deze kostencomponenten niet in de bedrag.

De gemeentelijke uitvoeringskosten bedragen t/m week 44 € 1.166.000. Daarnaast worden er extra kosten gemaakt in verband met de rechtmatige verantwoordingen van de uitgaven (circa € 60.000). De verwachting is dat de gemaakte kosten gecompenseerd worden door het Rijk. Het ontvangen voorschotbedrag van het Rijk is € 15,9 miljoen

Updated per maart/april over het jaar 2020:

In 2020 zijn er 164 aanvragen voor een bedrijfskrediet ingediend en zijn er op 3.561 aanvragen definitieve besluiten genomen waarmee eerder betaalde voorschotten worden verrekend.

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. Voor de uitvoering heeft de Gemeente Zwolle een voorschot ontvangen van € 17.885.087,- van het rijk. Voor de uitvoering TOZO voor een aantal regiogemeenten heeft de Gemeente Zwolle een bedrag ontvangen van € 693.250,- ter dekking van de uitvoeringskosten.

In 2020 is er voor een bedrag van € 16.350.866,- aan levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen uitgekeerd. De werkelijke uitvoeringskosten bedroegen € 868.289,-. Een deel van de ontvangen middelen van het rijk en de regiogemeenten (totaal € 658.600,-) is nodig om uitvoeringskosten 2021 en verder te dekken. Het restant ad. € 700.000,- dat als voorschot is ontvangen valt vrij in de algemene middelen. Het ontvangen voorschot hoeft niet te worden afgerekend met het rijk.

Ontwikkelingen 2021:

In het eerste kwartaal 2021 is voor een bedrag van € 2.856.435 aan levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen uitgekeerd. Daarnaast zijn er uitvoeringskosten gemaakt. Er is voor een bedrag van circa € 175.000,- ingehuurd om de Tozo aanvragen af te handelen en een groot deel van de reguliere inzet RBZ is ingezet op de Tozo wat neerkomt op circa € 100.000,- over het eerste kwartaal 2021. Doordat winkels, contactberoepen en horeca weer (deels) open zijn zal dit mogelijk een positief effect hebben op het aantal Tozo aanvragen. Tozo4 loopt tot 1 juli 2021 en er is inmiddels een Tozo5 aangekondigd. Hoe dit eruit gaat zien is nu nog niet bekend.

A6 Verstreken leningen

De raad heeft het college de bevoegdheid gegeven om onder voorwaarden leningen te verstrekken als gevolg van liquiditeitsproblemen. De bevoegdheid wordt alleen gebruikt om financiële nood als gevolg van de Coronavirus te lenigen en wordt pas toegepast als is voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Rijksmogelijkheden gelden als voorliggende voorziening. Mochten deze nog niet operationeel zijn dan kan het college leningen verstrekken en die naderhand verrekenen met de tegemoetkoming van het rijk.
- Alleen voor bedrijven en organisaties waar de gemeente Zwolle op 1 maart 2020 een actueel contract of subsidierelatie mee heeft én die essentieel zijn voor het behoud van de sociale, maatschappelijke en zorginfrastructuur van de stad Zwolle én de dienstverlening aan onze burgers.
- Alleen voor liquiditeitsproblemen ontstaan ná 1 maart 2020 en beargumenteerd gerelateerd aan de Coronavirus.
- Waarbij de solvabiliteit 31/12/2019 aanvaardbaar was.
- De lening heeft een zeer lage rente en is niet hoger dan de overbrugging van drie maanden liquiditeitsproblemen met een maximum van €250.000,-- per lening
- Na drie maanden start de aflossing. De aflossingstermijn bedraagt maximaal drie jaar.
- Het totaal uitgeleend bedrag bedraagt niet meer dan €10.000.000,--.
- Elke besluit wordt gemotiveerd vastgelegd. Mocht het college afwijken van het ambtelijk advies dan wordt dit expliciet vastgelegd.

Update per 10 november 2020:

De tweede tranche van Bonami ad € 15.000 bleek niet nodig . Daarmee daalt het totaalbedrag aan verstrekte leningen naar € 53.000. De Weijenbelt heeft om uitstel van rente en aflossing gevraagd voor ruim 2 maanden. De invorderingsambtenaar heeft dit verleend onder de voorwaarde dat gehele lening conform oorspronkelijke einddatum volledig wordt afgelost.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

De tweede tranche van Bonami ad € 15.000 is op 1 februari alsnog uitbetaald. Bonami zou eind april een eerste aflossing moeten betalen. Dit lijkt op dit moment erg moeilijk. Afhankelijk van de versoepeling van de lock down zal moeten blijken wat het perspectief is voor Bonami. We zien hier op dit moment wel een risico. De Weijenbelt heeft eind februari de eerste aflossingstermijn betaald. Het totaalbedrag aan verstrekte leningen is € 73.000.

Ontwikkelingen 2021:

Er is geen mogelijkheid en geen plannen om nieuwe leningen te verstrekken.

B. Financiële gevolgen uitgavenkant

B1 Cultuur

De impact van het coronavirus op het cultureel klimaat in Zwolle is zeer groot, op 18 maart hebben de culturele instellingen hun deuren moeten sluiten en activiteiten zijn grotendeels stilgevallen. Evenementen, concerten, voorstellingen worden waar mogelijk uitgesteld, en - als het niet anders kan – afgeblazen. Het spreekt voor zich dat hierdoor de inkomsten van culturele partners grotendeels zijn weggevalen. Inmiddels komen noodmaatregelen op gang. Zowel landelijk als lokaal kunnen culturele partners, ondernemers en werknemers in de culturele sector aanspraak maken op verschillende regelingen.

De gemeente Zwolle heeft besloten, in lijn met landelijke lijn, de geraamde subsidiebedragen aan de cultuur en evenementensector uit te betalen. Niet na te komen prestatieafspraken hebben geen gevolgen voor de subsidie.

Update per 10 november 2020:

Naast de eerder verstrekte compensatiegelden van het Rijk, vindt thans landelijk overleg plaats over een aanvullende bijdrage aan de cultuursector. Via het Gemeentefonds wordt mogelijk € 150 miljoen aan de gemeente beschikbaar gesteld. Voor Zwolle is dat circa € 1,1 miljoen. Er is een extern adviseur aangetrokken die half november start met het onderzoek naar effecten Covid-19 op de culturele sector in Zwolle en ons zal adviseren hoe de middelen van OCW zo effectief mogelijk ingezet kunnen worden. Onderzoek richt zich op de gesubsidieerde instellingen en op de vrij gevestigde partijen in de markt, en zal ook de zelfstandig gevestigde werkenden in de sector betrekken.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

In de brief aan de Tweede Kamer "Uitwerking maatregelen tweede specifieke pakket voor de culturele en creatieve sector" (d.d. 16 november 2020, zie bijlage) kondigt minister Van Engelshoven aan dat er extra budget vanuit het Rijk aan gemeenten beschikbaar gesteld wordt o.a. voor "Ondersteuning lokale culturele instellingen en voorzieningen", voor Zwolle gaat het om 1.434.195 euro. Doel van deze middelen is het in stand houden van de lokale culturele infrastructuur. Dit steunpakket is een vervolg op de eerdere rijkssteun die, op voorwaarde van matching door gemeente en provincie, ter beschikking werd gesteld voor (pop)podia, regionale musea en filmtheaters. Het Fraterhuis, Hedon, Zwolse Theaters en de Fundatie hebben hier inmiddels steun uit ontvangen. Het is aan de gemeenten zelf om de middelen van dit nieuwe steunpakket in te zetten op die plekken van de culturele infrastructuur waar de steun het hardst nodig is. In de brief worden

onderzoeken van o.a. het CBS aangehaald waaruit blijkt dat niet alleen de (pop)podia, musea en filmtheaters veel schade geleden hebben als gevolg van de Coronamaatregelen. Ook de makers in de culturele en creatieve sector zien een enorme terugloop in omzet/inkomsten. De minister hoopt met dit steunpakket ook juist aan deze groep tegemoet te komen, zodat de sector op peil gehouden wordt en de programmering snel opgestart kan worden zodra dit weer kan.

Ontwikkelingen 2021:

Toen deze middelen (zie hiervoor) werden aangekondigd, heeft gemeente Zwolle een onderzoek laten doen naar de effecten van Corona op de culturele sector van Zwolle. Om de schade in kaart te brengen, is de culturele sector van Zwolle grofweg ingedeeld in 3 groepen op basis van hun functie in de culturele infrastructuur:

- A. Een kleine groep grote instellingen die structureel subsidie ontvangen van de gemeente/provincie/rijk; dit zijn culturele instellingen met (normaliter) het hele jaar door openstelling/programmering en een groot (boven)regionaal publieksbereik.
- B. Een iets grotere groep gezelschappen en instellingen die faciliterende en presenterende rol vervullen binnen het culturele ecosysteem van Zwolle. Faciliterende instellingen zijn bijvoorbeeld verhuurders van repetitieruimte, ateliers of andere werkruimte. Presenterende instellingen zijn tentoonstellingsruimtes, kleinere of commerciële musea en kleine podia meestal niet structureel gesubsidieerd. Gezelschappen zijn makers van met name podiumkunstproducties die voornamelijk op incidentele basis subsidie ontvangen.
- C. Een grote groep 'makers', dit zijn gezelschappen en ZZP'ers die zorgen dat de theater en tentoonstellingsruimtes van voorstellingen, concerten en kunstwerken worden voorzien voor hun programmering, scholen van cultuureducatieaanbod, bibliotheken van boeken, de openbare ruimte van kunst, etc.

Uit het onderzoek blijkt dat groep A dankzij het eerdere steunpakket van het Rijk en/of door de aard van de bedrijfsvoering, vooralsnog redelijk door de Corona-crisis lijkt te gaan komen, mits de lockdown niet te lang voortduurt. De Corona-maatregelen (o.a. lockdown) hebben met name instellingen/gezelschappen en ZZP'ers zwaar getroffen die sterk afhankelijk zijn van publieksinkomsten, projectsubsidies of losse opdrachten. Deze zijn te vinden in groep B en C. Door de gedwongen Corona-maatregelen hebben zij veel omzet verloren. Producenten hebben veel van hun producties moeten annuleren en daardoor een grote terugloop in eigen inkomsten ervaren. Doordat deze groepen vaak geen structurele subsidie ontvangen en met projectinkomsten hun structurele kosten dekken, zijn de verliezen groot. Uit het onderzoek blijkt dat meer dan 82% van de zelfstandigen in de culturele en creatieve sector negatieve gevolgen van de Corona-maatregelen heeft ondervonden, waarbij de gemiddelde omzetsdaling 57% was. De grootste schade werd geleden in de categorieën podiumkunsten en dienstverlening. Het voorstel is dan ook om deze nieuwe rijksmiddelen in te zetten voor deze groepen die onmisbaar zijn voor ons bloeiend cultuur klimaat. Zie voor nader informatie de beslisnota 'Inzet extra Rijksmiddelen voor Zwolse culturele sector t.b.v. financieel schade Covid-19' van 11 maart 2021 (behandeld in de Raad van 19 april 2021).

B2 Sport

Sportverenigingen zijn vanaf 16 maart 2020 gesloten. Vanaf 29 april kunnen zij hun jeugdactiviteiten weer onder voorwaarden opstarten, vanaf 11 mei mogen ook sporters boven de 18 gezamenlijk sporten. Door deze sluiting hebben verenigingen het zwaar, ook financieel. Zij lopen inkomsten mis, terwijl kosten in veel gevallen wel doorlopen. De verenigingen kunnen gebruik maken van de landelijke steunmaatregel TOGS, (tegemoetkoming van maximaal € 4.000). Daarnaast is er ook de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) om werknemers door te kunnen betalen.

Begin mei 2020 heeft het kabinet besloten dat met de heropening van de sport voor de jeugd € 110 miljoen euro extra beschikbaar wordt gesteld voor sportverenigingen. Ook sportverenigingen zijn financieel geraakt door de maatregelen om het coronavirus in te dammen. Competities zijn

vroegtijdig beëindigd en clubhuizen zijn gesloten. De ministerraad heeft er op voorstel van minister Van Rijn voor Medische Zorg mee ingestemd de clubs te hulp te schieten zodat zij de jeugd goed kunnen opvangen en de unieke Nederlandse infrastructuur behouden blijft. Met de insteek dat sportverenigingen straks hun deuren weer voor alle Nederlanders kunnen openen.

De 110 miljoen euro extra voor de sportsector is opgedeeld in twee delen. In de eerste plaats is 90 miljoen euro bestemd voor de sportverenigingen door de huur kwijt te schelden over de periode 1 maart tot 1 juni 2020. Voor veel sportverenigingen is de huur de grootste kostenpost op de begroting. Met deze maatregel worden ruim 11.000 sportverenigingen ondersteund. Ten tweede gaat er 20 miljoen euro naar sportverenigingen met een eigen accommodatie. Deze verenigingen worden geconfronteerd met omzetverlies en doorlopende lasten en komen vaak niet in aanmerking voor de rijksbrede regelingen. Per sportvereniging gaat het om een eenmalige tegemoetkoming van maximaal 2500 euro. Zo kunnen verenigingen trainingen voor de jeugd hervatten en activiteiten opzetten voor niet-leden. Met de 110 miljoen euro komt het kabinet tegemoet aan de hoogste nood van sportverenigingen. De clubs beschikken niet over grote reserves en er wordt juist nu extra inspanning gevraagd van hen.

Naast de sportverenigingen ondervinden ook sportorganisaties zoals sporthallen en zwembaden de gevolgen van de huidige crisis. Zij ontvangen of geen huurinkomsten of geen bijdrage van bezoekers. Zoals eerder deze notitie aangegeven kunnen de verenigingen bij de gemeente uitstel van betaling aanvragen. Vanaf 16 maart 2020 zijn er voor *binnensport* geen factureringen meer gedaan door Sportservice; we verwachten op binnensport in 2020 voor ruim € 100.000 minder aan inkomsten te genereren. Voor *buitensport* (velden) zijn/ worden wél factureringen gedaan, maar hierop is door verenigingen deels uitstel van betaling gevraagd.

Update per 10 november 2020:

De raad heeft op 7 september besloten om de huur voor het gebruik van de sportaccommodaties over de periode van 16 maart tot 1 juni 2020 kwijt te schelden aan die huurder/organisatie die valt binnen de uitgangspunten van de regeling Tegemoetkoming Verhuur Sportaccommodaties COVID-19 (TVS). De negatieve gevolgen als gevolg van een mogelijk gedeeltelijke vergoeding uit de TVS ten laste te laten komen van de algemene middelen. Daarnaast over de huur voor het gebruik van de sportaccommodaties in de periode van 1 juni tot 1 september 2020 pas dan een besluit te nemen als er duidelijkheid is over een eventuele 2e fase van de TVS of andere Rijksregeling.

De totale kwijschelding over de periode 16 maart tot 1 juni 2020 is € 392.000. In februari 2021 wordt bekend of volledige compensatie wordt ontvangen via een specifieke uitkering.

Het zwembad (Optisport) valt buiten de TVS regeling. Landelijk is de VNG met het Rijk overleg om ook compensatie voor zwembaden beschikbaar te krijgen.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

De TVS-regeling over de periode van 16 maart tot 1 juni is volledig gehonoreerd, voor de gemeente zijn er voor deze periode derhalve géén nadelige financiële gevolgen. De verantwoording is ook reeds opgemaakt en verstuurd aan het Rijk. Voor het 4e kwartaal van 2020 is een compensatieregeling aangekondigd, deze wordt binnenkort gepubliceerd. Duidelijk is al wel dat de binnensport volledig en de buitensport tot maximaal 45% wordt gecompenseerd. Op basis van de daadwerkelijke publicatie kan worden bepaald of en zo ja, in welke mate er een mogelijk financieel nadeel voor de gemeente Zwolle in zit. Zie verdere toelichting onder A1 Uitstel van betaling.

Ontwikkelingen 2021:

Voor 2021 is de verwachtingen dat er in ieder geval voor het 1^e kwartaal (en mogelijk ook het 2^e kwartaal afhankelijk van het vervolg) een compensatieregeling volgt van het Rijk. Deze regeling is nog niet gepubliceerd, zodat nu nog niet is aan te geven of dit mogelijk tot negatief financiële gevolgen voor de gemeente leidt.

B3 Reguliere bijstand

De landelijke werkloosheid lijkt sterk op te lopen vanaf medio maart 2020. Dit kan c.q. zal gevolgen hebben voor de instroom in de reguliere bijstand. Ter indicatie: een gemiddelde bijstandsuitkering kost Zwolle ca € 13.500 op jaarbasis. In principe zijn realisatiecijfers bijstand in het lopende jaar voor rekening en risico van gemeente. In het jaar daar op volgend worden de realisaties op landelijk niveau verwerkt in het macrobudget vanuit het Rijk, waardoor de kosten geheel of grotendeels gecompenseerd worden (afhankelijk van precieze verdeling via het verdeelmodel bijstand). Vanuit de VNG wordt momenteel gesproken met het Rijk om de stijging van bijstand, vanwege de omstandigheden, ook in het lopende jaar gecompenseerd te krijgen. Het is nog niet duidelijk of dit zal gebeuren.

Update per 10 november 2020:

Per eind oktober zijn er 3.746 bijstandsccliënten. Dat zijn 151 meer cliënten dan eind maart, maar wel minder in juli/augustus.

Eind september heeft het Rijk de geactualiseerde inkomstenbudgetten voor de BUIG (bijstand) bekend gemaakt voor het jaar 2020. Op basis van de aangepaste rijksbijdrage en een actuele prognose van de bijstandslasten wordt over 2020 een nadeel verwacht van € 0 tot € 100.000.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

Eind december waren er 3.840 bijstandsccliënten. Dit zijn 245 cliënten meer dan eind maart. Na een kleine afname van het aantal cliënten in september is het aantal in de maanden oktober t/m december telkens opgelopen. In de prognose bij de 2^e berap 2020 was rekening gehouden met de stijging. Ten opzichte van de begroting is de afwijking nihil (€ 8.000,- op het budget van 52 mln.)

Ontwikkelingen 2021:

Na de stijging in 2020 zien we vanaf januari een geleidelijk daling van het aantal bijstandsccliënten. Eind april zijn 3.760 bijstandsccliënten, een daling van 80 ten opzicht van eind 2020. Het verder verloop in 2021 is lastig in te schatten. Bij de volgende actualisering van de coronamonitor zullen we een indicatie geven van de financiële gevolgen van de dan actuele aantallen in relatie tot het beschikbare rijksbijdrage voor 2021.

B4 Armoede en schulden

Op de middellange termijn voorziet men stijgende uitgaven. Er is op dit moment nog geen zicht op de effecten van de crisis voor het minimabeleid en de schulddienstverlening. Wij verwachten dat de eerste effecten in de loop van het jaar zichtbaar worden. Het Rijk gaat voor het calamiteitenfonds van de landelijke vereniging van Voedselbanken een subsidie verstrekken van € 4 miljoen. De Voedselbank Zwolle heeft hier geen beroep op gedaan.

Update per 10 november 2020:

Het noodfonds heeft ongeveer € 17.500 uitgegeven voor laptops, Stichting Meedoen betaald hiervan € 5.000. Aan de Stichting De Kern is een eenmalige subsidie verstrekt ad € 3.000 ten behoeve van het samenwerkingsverband Op Orde vanwege extra spreekuren in het wijkcentrum Holtenbroek en Schuldhulpmaatje (Dr. Stolteweg 23).

In de update van 19 juni werd een toename verwacht van het aantal aanvragen voor schulddienstverlening. Tot op heden is er van deze toename (nog) geen sprake.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

Het noodfonds heeft ongeveer € 17.500 uitgegeven voor laptops, Stichting Meedoen betaald hiervan € 5.000. Aan de Stichting De Kern is een eenmalige subsidie verstrekt ad € 3.000 ten behoeve van het samenwerkingsverband Op Orde vanwege extra spreekuren in het wijkcentrum Holtenbroek en Schuldhulpmaatje (Dr. Stolteweg 23).

Het aantal aanvragen voor schulddienstverlening is in de laatste maanden 2020 toegenomen naar 1.392 uitkeringsdossiers. Begin 2020 was dit aantal nog 1.217. De bewindvoeringskosten zijn derhalve gestegen. In 2020 zijn deze lasten nog binnen programma 4 opgevangen.

Ontwikkelingen 2021:

De verwachting is dat de minimaregelingen licht gaan stijgen als gevolg van de groei van de doelgroep. Dit zal m.n. vanaf het jaar 2022 effect gaan hebben op de omvang van de uitgaven.

B4a Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten TONK

Ontwikkelingen 2021:

Met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2021 treedt in werking de TONK. Deze eindigt op 1 juli 2021. De TONK is een aanvulling op het bestaande vangnet (Bijstand, WW) en de extra maatregelen (NOW, Tozo) en heeft als doel mensen te ondersteunen die als gevolg van de coronamaatregelen meer dan 20% inkomstendaling hebben. Er wordt voor deze personen ruimer toegang geboden dan de huidige bijzondere bijstand. De TONK is een open einde regeling. Het is op voorhand niet in te schatten hoeveel inwoners hier gebruik van maakt. Het is nog niet in te schatten of de te verwachten ontvangen middelen voor Zwolle van in totaal circa 1,2 mln. voldoende zal zijn maar vooralsnog is het beroep op de TONK beperkt. In totaal wordt er door het rijk 260 mln. beschikbaar gesteld en de eerste € 65 mln. is uitgekeerd waarvan het aandeel Zwolle € 602.000,- bedraagt. Over de verdeelsleutel van het restant is nog geen duidelijkheid.

B5 Verbonden partijen

Op dit moment zijn er behalve de GGD, Tiem bv en de ROVA geen signalen die erop duiden dat de verbonden partijen veel extra kosten maken. Voor een deel is het ook nog lastig in te schatten hoe hoog de extra kosten zijn, bijvoorbeeld bij de GGD.

GGD-IJsselland

Update per 10 november 2020:

Omtrent de vergoeding van de meerkosten bij de GGD zijn inmiddels landelijke afspraken gemaakt. Het Rijk heeft in totaal € 350 miljoen voor de compensatie uitgetrokken. De vergoeding van de kosten vindt plaats door een directe vergoeding van het Ministerie aan de GGD. Er komt dus geen geld via het gemeentefonds. Alles wordt rechtstreeks vergoed.

De GGD verwacht op korte termijn de instructie voor het aanvragen van de vergoeding van het Ministerie van VWS te ontvangen. Er wordt een voorschot aangevraagd voor het gehele jaar 2020. De kosten van het eerste half jaar worden in 1 keer vergoed, daarna ontvangt de GGD maandelijks een bedrag op basis van een maandelijkse declaratie. Verantwoording van de kosten vindt plaats via de jaarrekening van de GGD. De kosten moeten apart in de jaarrekening zichtbaar zijn. Vooraf wordt voor de accountant een controleprotocol opgesteld, om te voorkomen dat tijdens de controle onduidelijkheden ontstaan. De regeling van de meerkosten loopt ook door in 2021.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

Er is een verantwoordingsinstructie opgesteld waarin is vastgelegd hoe de GGD de COVID-kosten moet verantwoorden in de jaarstukken. Hierin is ook een nadere definitie en uitwerking van de meerkosten opgenomen. Op basis van deze instructie controleert de accountant de declaratie van de meerkosten. De GGD heeft de meerkosten conform de instructie verwerkt in de jaarstukken. De controlewerkzaamheden van de accountant worden naar verwachting medio maart afgerond.

De kosten van de laboratoriumdiagnostiek vallen buiten de meerkostenregeling van het ministerie. Deze worden door de GGD direct gedeclareerd bij het RIVM.

Ontwikkelingen 2021:

De regeling loopt ongewijzigd door in 2021, alleen de kosten van het vaccineren zijn toegevoegd. Hiervoor geldt ook dat de werkelijke kosten die door de GGD worden gemaakt worden vergoed. Net als in 2020 vraagt de GGD maandelijks een voorschot aan dat kan worden afgestemd op de actuele ontwikkelingen. Er is nog geen raming gemaakt van de landelijke kosten.

De laboratoriumkosten voor het testen worden met ingang van 1-1-2021 door de laboratoria gedeclareerd bij de dienst testen (onderdeel van het ministerie van VWS). Deze declaraties lopen niet meer via de GGD.

Kinderopvang

In 2020 is gebleken dat de GGD minder controles heeft kunnen uitvoeren op het gebied van kinderopvang dan afgesproken. Dit kwam door minder startende bedrijven maar voornamelijk door corona. Hierdoor is er 130.000 minder in rekening gebracht dan begroot. De verwachting is dat er ook voor 2021 minder controles zullen plaatsvinden, dit is afhankelijk van wat er de komende maanden mogelijk is. Voor nu gaan we uit van een lagere factuur van 50.000.

ROVA - afvalinzameling

Update per 10 november 2020:

Rova heeft net vóór de zomervakantie aangegeven dat de extra kosten voor de gemeente Zwolle ongeveer € 300.000,- zouden zijn. Deze situatie is op de onderdelen restafval en grof huishoudelijk afval nog steeds van toepassing. Daarentegen zien we op het onderdeel PMD een positieve financiële ontwikkeling: er wordt nl. meer PMD aangeleverd. Tevens doet de verandering van de bekostigingssystematiek (nu wordt een vergoeding verstrekt op basis van de aangeleverde hoeveelheid PMD en niet meer over de hoeveelheid dat vermarkt kan worden) de in eerste instantie verslechterde situatie op de afvalbegroting slinken. Maar we moeten voorzichtig zijn met het trekken van deze conclusie aangezien wij met het Afvalfonds/Nedvang de hoeveelheid PMD nog af te rekenen hebben (de opbrengsten vielen in voorgaande jaren daardoor ook licht lager uit).

Stichting Sympany heeft de gemeente verzocht de huur van ondergrondse containers vanaf half maart 2020 niet in rekening te brengen als gevolg van de verslechterde markt voor textiel. Bedrag ongeveer € 20.000.

De gemeente Zwolle staat garant voor de leningen aan Stichting Kringloop Zwolle. SKZ heeft in eerste instantie bij de BNG verzocht om uitstel/afstel van de aflossing. De situatie bij de stichting is ondanks corona/covid-19 toch nog rooskleurig; er wordt dit jaar een klein positief saldo verwacht. Daarnaast gaat SKZ een nieuwe lening aan bij de BNG (restschuld incl. af te lossen deel van 2020) hetgeen lagere rentelasten met zich meebrengt voor de komende 10 jaar.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

De extra kosten vanwege Covid-19 bedragen in 2020 rond de € 460.000, daar staat tegenover dat er vanwege meer PMD afval ook hogere inkomsten zijn. Per saldo een nadeel van om en nabij de € 300.000. De claim van Sympany is door ons afgewezen.

Stichting Kringloop Zwolle (SKZ): Uitstel van betaling bij BNG heeft uiteindelijk niet plaatsgevonden. Er is een nieuwe lening verstrekt tegen beduidend lagere rente%. In afgelopen jaar kon SKZ toch nog grotendeels de winkel laten draaien. Vanaf half december is alles stil. Kan dus voor 2021 wel een issue worden.

Ontwikkelingen 2021:

Zolang Covid-19 leidt tot (gedeeltelijke) lockdown zal het effect blijven hebben op de resultaten van restafval, grof huishoudelijk afval, PMD, etc.

TIEM bv

Update per 10 november 2020:

O.b.v. de laatste prognose afgegeven door Tiem is de verwachting dat er een tekort van € 835.000,- wordt gerealiseerd. In september wordt weer 80% van de begrote omzet gerealiseerd. Bij de 2e virusgolf kan grotendeels door gewerkt worden. Begeleidende staf werkt zoveel mogelijk vanuit huis. Het corona virus heeft grote invloed op de werkgelegenheid bij werkgevers. Dit beperkt de detachering van sw medewerkers en plaatsingen van bijstandskandidaten bij werkgevers. Het tekort wordt vanuit het rijk volledig gecompenseerd.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

Tiem heeft over 2020 een tekort gerealiseerd van € 835.000,-. Ook viel de verdien capaciteit slechter uit dan begroot door het lastiger kunnen detacheren van sw medewerkers. De tekorten zijn verwerkt bij de 2^e berap 2020 en zijn volledig gecompenseerd vanuit het rijk.

Ontwikkelingen 2021:

Op dit moment heeft Tiem nog geen zicht op het BV resultaat voor 2021. Vanuit het rijk worden er vermoedelijk middelen beschikbaar gesteld, landelijk 50 mln. wat voor Zwolle neerkomt op circa € 350.000,-.

Als gevolg van de crisis loopt het aantal detacheringen wel terug. In november zijn ca. 10 fte detacheringen gestopt, met name ingegeven door corona. Dit verhoogt de inkoop voor Zwolle met circa € 90.000,-. Daarnaast is de beginstand sw circa 5 fte lager dan begroot door een grotere uitstroom in het 4^e kwartaal 2020. Hierdoor zal de totale loonsom circa € 165.000,- lager uitvallen dan begroot.

Regionaal Werkbedrijf

Update per 10 november 2020:

Het Regionaal Werkbedrijf (WRZ) geeft aan extra kosten in verband met corona te maken. Op dit moment is echter niet duidelijk om welke kosten het gaat. De extra uitgaven zullen in de jaarrekening worden verantwoord. Zwolle neemt voor 25% deel in het Regionaal Werkbedrijf.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

Tot op heden zijn er regionaal € 240.000,- aan kosten gemaakt vanwege de coronacrisis. Dit betreft bijna volledig gemaakte kosten voor detacheringen. Het aandeel Zwolle in het Regionaal Werkbedrijf bedraagt circa 25%.

Deze kosten kunnen naar alle waarschijnlijkheid voor een groot deel worden gedekt uit de bij de decembercirculaire 2020 beschikbaar gestelde middelen "Crisisdienstverlening" voor de arbeidsmarktregio Zwolle ad. € 1.227.000,-.

Ontwikkelingen 2021:

Hoe hoog de kosten in 2021 gaan uitvallen is nu nog niet te zeggen.

B6 Beheer en onderhoud openbare ruimte

We zetten er op in zoveel mogelijk werk door te laten lopen, maar voor onze projecten in de openbare ruimte verwachten we al met al wel vertraging. In welke mate is nu nog lastig om aan te

geven. Er wordt buiten wordt nog wel gewerkt, maar er is enige zorg over aanlevering/beschikbaarheid van materiaal, maar dit lijkt tot op heden geen knellend probleem. Wel zien opbrengstenderving bij de parkeergelden Wythmenerplas en Kleine Veer, maar ook besparing op inzet. Zodra de recreatie weer open gesteld wordt zijn wellicht meer fysieke maatregelen nodig, zoals schoonmaak en toezicht. Ook in de wijken zien we meer inzet vanwege de Coronamaatregelen (bijvoorbeeld gele bebording en toezicht en handhaving Diezerstraat). Met ROVA is afgesproken dat ze monitoren welke effecten corona heeft op de uitvoering van hun taken en de kosten daarvan. Vooralsnog is het beeld dat er geen sprake is van kostenverhoging of besparingen, wel van verschuiving van taken. Zo is er geen inzet voor evenementen, maar worden de betreffende medewerkers ingezet bij bijvoorbeeld het plaatsen van (drang) hekken en het plaatsen van informatieborden.

In geval van calamiteiten is er voor het bereikbaar houden van de stad een Corona protocol opgesteld.

Update per 10 november 2020:

Voor het onderhoud aan de kapitaalgoederen is er geen sprake van nadelige effecten of stagnatie. Bij het Kleine Veer (pontje) is sprake van minder inkomsten en bij de Wythmenerplas is sprake van meer parkeeropbrengsten. Per saldo zal er een beperkt resultaat ontstaan.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

Voor het onderhoud aan de kapitaalgoederen is het beeld over 2020 dat er vrijwel geen nadelige effecten zijn ontstaan. De meeste werkzaamheden hebben gewoon doorgang kunnen hebben en de vrijgevallen activiteiten, zoals bij evenementen, hebben geleid tot verschuiving van taken.

Ontwikkelingen 2021:

Voor 2021 is de verwachting dat de werkzaamheden op gelijke wijze als in 2020 uitgevoerd zullen worden.

Recreatie: Er zijn instellingen die problemen hebben door het wegvallen van inkomsten (door geen bezoekers). Dat geldt voor de recreatieplassen (pacht) alsmede wijkboerderijen (Stadshoeve en Stinting Kinderboerderijen).

Vanwege de huidige "lockdown" maatregelen is er een lagere opbrengst te verwachten voor de rioolheffing gebruik voor het heffingsjaar 2021. Voor het heffingsjaar 2020 wordt geen lagere opbrengst verwacht doordat het gebruik wordt gebaseerd op de hoeveelheid ingenomen / geloosd water in 2019. Door de verschillen in staffels (gebruikersdeel) en tarieven bij de gemeenten wordt op basis van drie maanden een lagere opbrengst verwacht van -2% tot -10%. Naarmate de maatregelen langer duren, zal ook het effect groter worden;

De verwachte lagere opbrengstraming voor riolering is € 60.000 en worden verrekend met de voorziening riolering. De raming is een richtinggevende inschatting is, die afhankelijk van toekomstige inzichten en ontwikkelingen nog bijgesteld kan worden.

B7. Toezicht en handhaving

Update per 10 november 2020:

Belijning, borden, tekstkarren, cityhosts en BOA's worden nog steeds ingezet. De menskracht vooral op de drukke momenten in het weekend. Belijning moest door slijtage opnieuw aangebracht worden en hier en daar zijn verkeersborden aangepast. Van september tot november is een projectleider Wintergastvrij Zwolle van de afdeling PPP voor 8 uur per week ingezet en is de inzet van de crowdmanager nog steeds nodig in de binnenstad. De kosten van de parkeer BOA's die ingezet zijn voor corona worden geboekt binnen parkeren zover dit past binnen de begrote kosten. Het tekort wordt ten laste gebracht van dit corona budget.

Door dit laatste nemen de kosten af met 125k, hier staan wel weer hogere kosten tegenover zoals hierboven aangegeven. In totaal worden de extra kosten momenteel begroot op 350k.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

De uiteindelijke kosten zijn iets lager uitgekomen (15.000,--) dan begroot. Dit komt o.a. doordat er iets minder verrekend hoefde te worden met parkeren voor de inzet van Boa's.

Ontwikkelingen 2021:

Gezien de huidige situatie en de komende maatregelen, gedeeltelijke versoepeling met veel regels, gaan we er voorlopig van uit dat er voor 2021 in ieder geval bovenop de reeds beschikbare 200.000,- - nog eens 200.000,- nodig is. Hier is al rekening gehouden met de mogelijkheid tot het (gedeeltelijk) kunnen declareren bij het Rijk. Het extra budget is opgenomen in Berap 2021-1. Ook in 2021 gaat het om extra inhuur BOA's, gastheren/vrouwen, borden, tekstkarren, invoering looproutes etc.

B8 Kermis

Update per 10 november 2020:

Door corona is de kermis in de binnenstad niet doorgegaan. Deze wordt normaal door de gemeente georganiseerd. Weliswaar heeft de kermis later alsnog plaatsgevonden in park de Weezenlanden onder leiding van de kermisexploitanten zelf (in plaats van de gemeente). Dit betekent dat de beoogde opbrengst van de kermis niet is gerealiseerd. Deze opbrengst bestaat voornamelijk uit pacht, die de kermisexploitanten afdragen aan de gemeente. De kosten van de kermis in de binnenstad waren wel reeds gemaakt, omdat deze voor corona zijn uitgevoerd. Als gevolg hiervan is een tekort van € 80.000 in 2020 ontstaan.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

Ongewijzigd ten opzichte van 10 november.

Ontwikkelingen 2021:

Door corona is de verwachting dat de kermis net als in 2020 in de binnenstad in 2021 niet zal doorgaan. De zomerkermis wordt normaal door de gemeente georganiseerd. De kans is groot dat de kermis net als in 2020 in park de Weezenlanden onder leiding van de kermisexploitanten zelf (in plaats van de gemeente) zal plaats vinden. Dit betekent dat de beoogde opbrengst van de kermis niet wordt gerealiseerd. Deze opbrengst bestaat voornamelijk uit pacht, die de kermisexploitanten afdragen aan de gemeente. De kosten van de kermis in de binnenstad worden in 2021 ook niet gemaakt. De totale tegenvaller bedraagt naar verwachting € 83.900 maar aangezien er in 2021 geen gemeentelijke afdracht (€ 45.000) aan de evenementen plaats zal vinden, bedraagt het netto tekort € 38.900.

B9 Grondexploitaties

Update per 10 november 2020:

Bij de grondexploitaties zijn thans nog geen nadelige gevolgen van de Coronacrisis te merken. Over het algemeen wordt verwacht dat de crisis en de economische recessie ook de grondexploitaties zal raken. De gevolgen zijn op dit moment niet in te schatten. Bij de grondexploitatie speelt op dit moment de stikstofproblematiek een grotere rol. Daarnaast zullen de toekomstige te openen grondexploitatie Breezicht-Noord en De Tippe leiden tot een hoger risicoprofiel.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

De grondexploitaties zijn niet of nauwelijks beïnvloed door de coronacrisis.

Ontwikkelingen 2021:

Zie 2020.

B10 Voortgang projecten

Update per 10 november 2020:

Op dit moment zijn er geen signalen dat er grote problemen ontstaan bij de uitvoering van de diverse gemeentelijke projecten. Zie ook de Rapportage over de voortgang van de grote projecten.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

Niet gewijzigd ten opzicht van 10 november.

Ontwikkelingen 2021:

Op dit moment moet worden geconstateerd dat de coronamaatregelen nauwelijks tot geen effect hebben op de voortgang van de lopende projecten.

Wat nu nog moeilijk valt in te schatten zijn de macro economische effecten in de komende periode. Deze zijn afhankelijk van hoe lang de maatregelen tegen het coronavirus nog nodig zijn, en hoe maatschappelijk en economisch ingrijpend deze zijn.

In de Binnenstad zien we bij lopende projecten geen vertraging. De vraag is wel of de investeringskracht hetzelfde blijft ten aanzien van de huidige strategische agenda. Het risico van oplopende leegstand is wel groter ten opzichte van de vorig rapportage.

Ook voor Oosterenk is het nog te vroeg om te kunnen bepalen of de coronacrisis gaat leiden tot een grotere leegstand van kantoren en het verzoek om deze om te bouwen naar woningen.

Ook de investeringsbereidheid van partijen in de locaties Spoorzone, Hessenpoort, Voorsterpoort en Beers Stork kunnen daardoor worden beïnvloed.

We zien dat bedrijven enerzijds onder financiële druk staan, waardoor investeringen mogelijk op de lange baan worden geschoven en anderzijds dat bedrijven overwegen de productiefaciliteiten vanuit Azië weer naar Europa/Nederland te verplaatsen en/of grotere voorraden te realiseren om leveringszekerheid te kunnen garanderen.

B11 Bedrijfsvoeringkosten

Update per 10 november 2020:

De extra bedrijfsvoeringkosten bedragen € 1.255.000 en zijn te onderscheiden in:

Out of the pocketkosten € 575.000, zoals schoonmaakkosten, teams, werkplekondersteuning, communicatie, projectleiding, aanpassing anderhalve meter maatregelen in gebouwen waaronder ook fietsstallingen)

Specifieke opdrachten (sharepoint en kwaliteitsverbetering) € 200.000

Minder productieve uren (leegloop) € 80.000

Aantal productieve uren tijdschrijvers op project Corona € 400.000

Van de totale kosten kan circa € 500.000 binnen de reguliere budgetten opgevangen worden.

Dat zit met name in de uren Tijdschrijvers (€ 400k), Leegloop (€ 80k) en een deel Out of Pocket (± € 35k). De afdeling Communicatie/Juridische Zaken en Informatievoorziening ondervinden 'eigenlijk' financieel geen nadeel van Corona. Net als op de afdelingen Financiën/Concernstaf en Services (niet tijdschrijvend) etc. zijn er functionarissen die 'inspelen' op de actualiteit. Die actualiteit is nu Corona; dat inspelen is onderdeel van hun functie/taak.

Per saldo een nadeel van € 750.000.

Daarnaast komen er extra uitgaven (2020/2021) in verband met de verantwoording van de corona uitgaven bij de jaarrekening 2020.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

Bij het opmaken van de jaarrekening komt het tekort uit op ongeveer € 500.000.

Ontwikkelingen 2021:

Een goede indicatie is lastig te maken omdat onduidelijk is hoe lang de maatregelen aanhouden. Onderstaand een voorlopig beeld van de verwachte nadelen:

- Inschatting ureninzet € 178.000
- Facilitair is voor de extra schoonmaak helder: € 65.000 voor Katwolderplein, Gasthuisplein en Rodetorenplein
- Schoonmaakartikelen gelijk bedrag als in 2020 aangehouden: €115.000
- ICT-implementatie € 100.000
- Verder is er de nodige inzet via de niet tijdschrijvende afdelingen:
 - Projectleider Corona (€ 23.000)
 - Rechtmatigheid: € 20.000
 - Communicatie Fysieke domein: € 20.000
- Er wordt veel inzet gevraagd bij het Subsidieloket (wijkaccommodaties, jeugd, jongeren), check op prestatielevering: € 150.000
- Vanuit de “Koolmeesmiddelen” volgen mogelijk ook nog nieuwe regelingen. We weten nog niet of de uitvoering daarvoor bij het Subsidieloket komt te liggen. Krijgen wij hier een rol in, dan zal ook daarvoor moeten worden ingehuurd

De totale kosten komen hiermee op circa € 650.000, waarvan € 230.000 kan worden gedekt uit het beschikbaar budget 2020 voor corona bedrijfsvoering.

B12 SWT

Update per 10 november 2020:

Bij het SWT is sprake van behoorlijk druk op de organisatie. Het MTZ heeft besloten de personele bezetting op te schalen daar waar nodig om de wachtlijsten niet verder op te laten lopen en de continuïteit van de dienstverlening te borgen. De kosten hiervan nauwgezet te monitoren en driewekelijks hierover te rapporteren aan het college. Er wordt een bedrag van € 405.000 als budget gereserveerd voor de opvang van de extra kosten. Bij de bespreking van de rapportage in december zal actueel inzicht worden gegeven in de ontwikkeling van de werkelijke kosten

Updated per maart/april over het jaar 2020:

In 2020 is € 17.000 ingezet vanuit het coronabudget van € 405.000. Het resterende bedrag is gereserveerd om in te zetten in 2021 of indien niet nodig dan valt het vrij.

Ontwikkelingen 2021:

De verwachting is dat het restantbudget van € 388.000 nodig is in 2021 gerelateerd aan corona.

B13 Financiering en garantstellingen

Wij verwachten de rentekosten ten aanzien van de reguliere financiering binnen de bestaande budgetten te kunnen betalen. Vanwege minder opbrengsten en uitstel van betalingen is iets eerder dan strikt noodzakelijk geld aangetrokken voor de middellange termijn tegen gunstige rentepercentages.

De gemeente heeft diverse lopende gemeentegaranties. Op dit moment zijn er geen aanmeldingen als gevolg van Corona die een risico inhouden voor de afgegeven garantstellingen. Wel vinden er binnenkort gesprekken plaats over mogelijk verlening garantstelling PEC Zwolle.

BNG bank heeft voor enkele leningen uitstel van betaling verleend, wij staan hiervoor garant, o.a. st Kringloop Zwolle en enkele sportverenigingen. Risico om hierop aangesproken te worden is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening. Voor de achtergestelde leningen bij SVN startersleningen (particulieren) is Zwolle meegegaan in de afspraak tot uitstel van betaling voor 3

maanden. Het totale leningenpakket bij de SVN is € 1,4 mln. Het risico is beperkt. Banken hebben onder NHG ook uitstel van betaling op hypotheekleningen verleend. Risico hierop schatten wij zeer laag.

Update per 10 november 2020:

Op dit moment heeft PEC Zwolle aan gegeven geen verzoek in te dienen voor de mogelijkheid voor een nieuwe garantstelling. Voor het overige is de situatie niet gewijzigd.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

De situatie is ongewijzigd ten aanzien van de lopende gemeentegaranties met uitzondering van de St. Academiehuis/de Grote Kerk.

Ontwikkelingen 2021:

De situatie is ongewijzigd ten aanzien van de lopende gemeentegaranties met uitzondering van de St. Academiehuis/de Grote Kerk. Bij deze laatste stichting biedt de exploitatie geen ruimte om rente en aflossing te betalen. Wij zijn in overleg met hen over hun financiële situatie. Het Rijk heeft extra middelen vrijgemaakt ter ondersteuning van de culturele sector in 2021. Er is eerst vanuit cultuurbeleid een onderzoek uitgevoerd door bureau Yermo Wever, naar de effecten van Corona op de culturele sector van Zwolle en om de schade in de sector in kaart te brengen. In dit onderzoek is het Academiehuis ook meegenomen. Mogelijk kan het Academiehuis hiervoor in aanmerking komen. Wij verwachten met de rentekosten binnen de bestaande budgetten te kunnen blijven in 2021.

C. Financiële gevolgen inkomstenkant

C1 Gemeentefondsuitkering en compensatie Rijk

Het kabinet heeft aangegeven dat de extra rijksuitgaven vanwege de coronavirus buiten de werking van de trap op trap af systematiek (accres) worden gesteld. Om te zorgen voor financiële stabiliteit in het Gemeentefonds hebben het Rijk en de VNG besproken om het accres voor de rest van deze kabinetsperiode (2020 en 2021) te bevriezen. Het Rijk en de VNG zijn nog in gesprek om te kijken hoe dit het beste kan worden vormgegeven. Daarbij komt ook aan de orde hoe het accres na de 'freeze-periode' wordt opgepakt. Uit de Voorjaarsnota van het Rijk valt te lezen dat het Rijk de jaren na 2021 geëxtrapoleerd heeft en beleidsintensivering over laat aan het nieuwe kabinet. De ruimte voor het nieuwe kabinet zal mede bepaald worden door de zwaarte van de verwachte economische recessie en daar schuilt het risico voor de gemeenten in waar het gaat om de doorwerking naar het Gemeentefonds.

Compensatie extra uitgaven en derving inkomsten

Update per 10 november 2020:

In de septembercirculaire is de formele compensatie van het Rijk via het Gemeentefonds geregeld. Zie voor de uitwerking het raadsvoorstel 'Uitkomsten septembercirculaire 2020 gemeentefonds' van 6 oktober 2020. Verder zijn de VNG en Het Rijk nog in gesprek over (aanvullende) compensatie voor inkomstenderving vanaf 1 juni, sport, cultuur, afval en toezicht en handhaving. Mogelijk ontvangen wij in de decembercirculaire meer informatie.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

De gemeente Zwolle heeft ongeveer € 10 miljoen aan coronacompensatie van het Rijk ontvangen in 2020 en ook voor 2021 is al concrete compensatie toegezegd van € 7 miljoen via het gemeentefonds. Daarnaast heeft het Rijk toegezegd met aanvullende compensatie te komen in 2021 over het jaar 2020 voor de volgende onderdelen van de begroting:

- Aanvullende compensatie voor inkomstenderving (parkeren, toeristenbelasting etc.) op basis van de jaarrekeningcijfers 2020.
- Afvalinzameling voor extra gemaakte kosten en gemiste inkomsten.
- Voor huishoudens die door omstandigheden in ernstige financiële problemen dreigen te komen is de regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) ingesteld. De ondersteuning zal via de bijzondere bijstand vorm worden gegeven.
- Perspectief jeugd en jongeren: via een gerichte (financiële) impuls aan gemeenten worden gelden beschikbaar gesteld om samen met jongeren, lokale organisaties en evenementensector volledig coronaproof kleinschalige activiteiten te programmeren op het gebied van cultuur, sport en andere zinvolle tijdsbesteding. Ook kan met dit geld extra inzet van jongerenmedewerkers in achterstandswijken met kwetsbare jongeren worden georganiseerd.

Over de uitkomsten hebben wij de Raad via afzonderlijke beslisnota's geïnformeerd, te weten: de uitkomsten van de september- en decembercirculaire van het gemeentefonds en het raadsvoorstel 'Begrotingswijziging gevolgen corona begroting 2020' behandeld in de raad van 14 december 2020.

Naast de compensatie voor de gemeenten heeft het Rijk diverse andere regelingen getroffen waar ondernemers, zelfstandigen en andere instellingen/verenigingen een beroep op kunnen doen.

Ontwikkelingen 2021:

De afspraken met betrekking tot de reële compensatie van de extra uitgaven en van de inkomstenderving zullen voor de reeds in kaart gebrachte dossiers ook voor het eerste en tweede kwartaal van 2021 gelden. Voor de periode na het tweede kwartaal van 2021 zal tijdig met de medeoverheden overleg plaatsvinden over reële compensatie. Op sommige terreinen zijn al specifieke afspraken voor 2021 gemaakt. Voor de extra kosten van GGD-en en veiligheidsregio's voor geheel 2021 is volledige compensatie afgesproken op basis van declaratie en werkelijke uitgaven. In maart is de VNG het onderzoeksbureau AEF opdracht gegeven om de geconstateerde en verwachte nadelen over het eerste en tweede kwartaal bij de gemeenten in beeld te brengen. De ophaalde informatie dient als basis voor het bestuurlijk overleg tussen VNG en het Rijk over de reële compensatie.

Eind maart heeft het Rijk een aanvullend compensatiepakket bekend gemaakt. De gemeente Zwolle ontvangt ruim € 2 miljoen. Nadere detailinformatie is te vinden in de raadsvoorstel 'Compensatiepakket coronacrisis medeoverheden maart 2021' van 26 april 2021.

C2 Gemeentelijke belastingen, leges en heffingen

Naast het verlenen van uitstel van betalingen zien we dalende inkomsten via met name de parkeeropbrengsten, de toeristenbelasting en precariobelasting.

Parkeeropbrengsten

Update per 10 november 2020:

Het verwachte nadeel op de parkeeropbrengsten over 2020 is toegenomen tot € 2.600.000 en wordt veroorzaakt doordat de vanaf half oktober de verscherpte landelijke maatregelen zijn doorgevoerd.

Vooraf het sluiten van de horeca heeft enorme invloed op de parkeeropbrengsten.

Voor maanden november en december is eerder (september) uitgegaan van 85% (november) en 90% (december) van de begroting. Dit is gezien de huidige omstandigheden aangepast naar 50%.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

Het totale nadeel in 2020 komt uit op € 2,6 miljoen, die voor € 2.070.000 zijn opgevangen via de compensatiegelden van het Rijk. Verwacht wordt dat er nog aanvullende compensatie komt over 2020. Het Rijk heeft aangegeven dat in 2021 nog een verrekening komt op basis van de werkelijke inkomstenderving.

Ontwikkelingen 2021:

Het totaal verwachte nadeel in 2021 voor parkeren wordt ingeschat op € 3,2 mln. Het grootste deel hiervan wordt veroorzaakt door minder parkeerinkomsten 2,9 mln. De bezettingsgraad lag in de eerste maanden op 25% in januari, 34% in februari en circa 45% in maart en april. De verwachting is dat de bezettingsgraad vanaf mei 60% geleidelijk aan weer stijgt naar 100% in december. Andere nadelen worden veroorzaakt doordat er minder parkeerboetes worden geïnd € 150.000, lager opbrengst bij AFAC € 75.000 en minder overige opbrengsten (uitrijkaarten, huur en contracten) € 120.000.

Een deel van het parkeren is nog afhankelijk van de bedrijven en daarvoor geldt nog steeds werk zo veel mogelijk thuis. Dus de oploop naar 100% is mede afhankelijk daarvan. Dus vooral voor de parkeerplekken zoals Hanzeland, Lubeckplein en Pas de Deux is nog afwachten hoe zich dat verder gaat ontwikkelen

Toeristenbelasting

De geraamde opbrengst uit de toeristenbelasting bedraagt € 300.000.

Update per 10 november 2020:

Op basis van de ontvangen aantal overnachtingen tot en met het 3e kwartaal is de verwachting dat het aantal overnachtingen in 2020 circa 30% lager ligt dan begroot. Ingeschat nadeel circa € 90.000.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

De precario 2020 is nagenoeg gelijk uitgekomen met de aangepaste begroting, € 90.000 (30%) lager. De campings deden het relatief goed maar dat is in Zwolle een zeer beperkt deel van de toeristenbelasting.

Ontwikkelingen 2021:

Voor 2021 is de verwachting voor nu ongeveer gelijk aan die voor 2020, 30% minder toeristenbelasting, het gaat dan om € 125.000. Dit bedrag kan nog veranderen afhankelijk van de maatregelen van het Rijk. Afspraak is wel dat we per kwartaal weer gaan opleggen zodat de ondernemers weten waar ze aan toe zijn, in overleg kan er een betalingsregeling worden afgesproken. Daarnaast geeft het ons de mogelijkheid te monitoren wat de bezetting is en onze prognose daarop aan te passen.

Precariobelasting

De precariobelasting voor horecaondernemers worden tot 1 september 2020 niet geïnd. Omdat vanwege de maatregelen een periode geen gebruik kan worden gemaakt van de uitstallingen zal er ook geen belasting worden opgelegd. De jaaromzet is € 450.000.

Update per 10 november 2020:

Wij hebben de raad voorgesteld over 2020 geen precariobelasting op terrassen in rekening te brengen. Het nadeel van circa € 300.000 wordt gedekt uit de reserve incidentele bestedingen.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

De andere onderdelen van precario laten een voordeel zien waardoor we € 25.000 hoger uitkomen dan de aangepaste begroting.

Ontwikkelingen 2021:

Voor 2021 is besloten om in ieder geval de eerste twee kwartalen van 2021 precario terrassen niet op te leggen. Dit geeft een tekort van € 150.000. Afhankelijk van de ontwikkelingen wordt er in de loop van 2021 gekeken hoe om te gaan met de twee helft van 2021.

Warenmarkten/havengelden

De marktgelden worden tot 1 september 2020 niet geïnd. We zien dat de markt tot nu toe nog steeds redelijk bezet is en verwachten dat de inkomstenderving beperkt zal zijn. Eenzelfde beeld zien we bij de havengelden. De havengelden worden periodiek opgelegd.

Update per 10 november 2020:

De warenmarkten laten een nadeel zien van rond de € 23.000, dit zal deels corona zijn maar kan ook andere oorzaken hebben.

Bij de havengelden, waarbij de passantenhaven een deel van het jaar gesloten is geweest, zien we een nadeel van € 25.000.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

De inkomsten zijn uiteindelijk zowel bij de markten als de havens redelijk goed uitgekomen met de aangepaste begroting. Aan de kostenkant is de begroting niet aangepast maar is wel gebleken dat er minder kosten zijn gemaakt. Hierdoor ontstaat er een voordeel die gedeeltelijk komt door corona.

Ontwikkelingen 2021:

Ook voor 2021 is er besloten dat de commerciële horeca- en cultuurschepen en verhuurbedrijven van bootjes een gedeelte van het jaar (in ieder geval 1^e en 2^e kwartaal) geen liggeld hoeven te betalen. Daarnaast mogen de non-food marktkramen niet op de markt staan. Dit gaat iig om het eerste kwartaal en geeft ongeveer € 12.500 aan minder marktgelden. Als het bij deze maatregelen blijft dat denken we dat we de lagere inkomsten op kunnen vangen met lagere kosten.

Reclamegelden

Bij de reclamegelden zien we dat naast uitstel van betalingen ook aanvragen binnen komen tot vermindering van de verschuldigde betalingen.

Update per 10 november 2020:

De gemeente ontvangt jaarlijks van een vijftal reclamebedrijven (waarmee de gemeente contracten heeft afgesloten) een vergoeding voor reclame-exploitatie in de openbare ruimte in Zwolle. Als gevolg van de coronacrisis hebben deze bedrijven te maken gekregen met sterk teruglopende reclame-inkomsten, waardoor zij moeite hebben om aan hun verplichtingen aan de gemeente te voldoen. Het is op dit moment niet duidelijk of en hoe snel de reclamemarkt zich zal herstellen naar het niveau van 2019. In verband hiermee heeft de gemeente van alle 5 bedrijven verzoeken tot kwijtschelding en aanpassing van de contractvoorwaarden ontvangen. De bedrijven beroepen zich op onvoorziene omstandigheden.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

Als algemeen uitgangspunt binnen de gemeente Zwolle geldt dat de gemeente in verband met de coronacrisis bereid is ondernemingen/bedrijven/instellingen als tegemoetkoming **uitstel van betaling** voor de afdracht 2020 te verlenen als aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Dit uitgangspunt geldt dus ook voor alle reclame-ondernemingen waarmee de gemeente contracten heeft afgesloten. Kwijtschelding is in beginsel niet mogelijk. De gemeente hanteert voorts het uitgangspunt dat ondernemingen/bedrijven voor de gevolgen van de coronacrisis in de eerste plaats een beroep kunnen doen op voorliggende steunmaatregelen van het Rijk, waaronder de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW). De gemeente is voorts van mening dat zij juridisch niet gehouden is om tegemoet te komen aan het beroep op onvoorziene omstandigheden en de bestaande contracten met reclame-exploitanten zou moeten aanpassen.

Ontwikkelingen 2021:

Nog niet bekend.

Leges Burgerzaken

Update per 10 november 2020:

Bij de onderdelen reisdocumenten en rijbewijzen zien we dat het nadeel toeneemt naar € 150.000. Dit is onder ander het gevolg van de negatieve reisadviezen. Ook het volgen van rijlessen is momenteel minder aantrekkelijk en dus minder afrijden. Het voordeel op de uitvoeringskosten bedraagt circa € 75.000.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

De aangepaste begroting is redelijk goed uitgekomen, zowel aan de inkomsten als kosten kant.

Ontwikkelingen 2021:

Ook voor 2021 is de verwachting dat de inkomsten achter zullen blijven bij de begroting. De rijtscholen mogen nu pas weer beginnen dus het aantal nieuwe rijbewijzen loopt nu al achter. Het aantal reisdocumenten is erg afhankelijk van de situatie rond de zomer maar alle geluiden zijn dat er minder ver gereisd zal worden waardoor het aantal paspoorten achter zal blijven. Voorlopige inschatting is € 100.000 minder leges waar een lagere inhuur tegenover staat van € 50.000.

C3 Dividenden verbonden partijen

Update per 10 november 2020:

De BNG heeft aangegeven dat het dividend over 2019 in elk geval niet in 2020 zal worden uitbetaald, conform dringende adviezen van onder andere ECB en DNB.

Updated per maart/april over het jaar 2020:

BNG Bank heeft besloten gebruik te maken van de ruimte die de ECB heeft geboden en op 19 maart 2021 een bedrag van circa EUR 25 miljoen aan dividend over 2019 uitkeren (ongeveer EUR 0,45 per aandeel).

Het resterende bedrag (EUR 46 miljoen) blijft gereserveerd voor uitkering. De uitkering van dit restant zal op basis van de ECB-aanbeveling niet vóór 30 september 2021 plaatsvinden en is onderworpen aan mogelijke toekomstige aanbevelingen van de ECB.

Ontwikkelingen 2021:

Voor het jaar 2020 zal BNG Bank de aandeelhouders een voorstel tot winstverdeling doen dat in lijn is met het dividendbeleid van de bank. Dit voorstel zal worden geagendeerd en aan de aandeelhouders voor besluitvorming worden voorgelegd in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 22 april 2021. In het voorstel zal worden toegelicht dat uitkering niet zal plaatsvinden vóór 30 september 2021 en onderworpen is aan mogelijke toekomstige aanbevelingen van de ECB.

Samenvattende tabellen financiële gevolgen voor de gemeente

Tabel 1: Uitstel van betalingen en verstrekken van leningen en garanties. **Het betreft hier op dit moment nog geen kosten, maar uitgestelde ontvangsten of verstrekte leningen.** Het risico van uitstel en het verstrekken van leningen is dat er betalingsachterstanden en invorderingsproblemen kunnen ontstaan. Deze kunnen op hun beurt weer tot kosten leiden. In de tabel zijn de verleende achterstallige betalingen opgenomen tot eind maart 2021.

Onderwerp	Stand per eind maart 2021
Achterstand huurbetalingen gemeentelijk vastgoed	€ 3.300.000
Achterstand betalingen gemeentelijke belastingen	€ 100.000
Overige achterstand in verschuldigde betalingen	pm
Verstrekke leningen	pm
Garantstellingen	pm
Totaal	€ 3.400.000 + pm posten

Tabel 2: Uitgavenposten waarbij sprake is van **meerkosten of te verwachten meerkosten**. De hoogte van de meeste posten is thans nog onduidelijk, onder andere omdat de kosten gemaakt worden bij de gelieerde instellingen en organisaties en het nog te vroeg is om inzicht in de kosten te krijgen. We verwachten de komende maanden meer zicht te krijgen op de kostenontwikkelingen. Omdat het eind van de crisis en de na-ijl effecten nog niet te voorspellen valt zullen deze bedragen later nog veranderen. Het rijk heeft aangegeven de directe meerkosten in verband met de RIVM maatregelen te compenseren, daarnaast zijn het Rijk en de VNG in overleg om ook compensatie voor de indirecte kosten af te spreken. Volledige compensatie achten we niet waarschijnlijk. Mogelijk ontstaat er eind mei / begin juni meer inzicht op het proces tot compensatie.

Onderwerp	Bedrag 2021
Jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning (vergoeding Rijk)	Pm
Doelgroepenvervoer	pm
Zelfstandigen regeling TOZO (vergoeding vanuit Rijk)	0
Cultuur (oa. risico huurverplichtingen en inkomstenderving)	pm
Sport (oa risico huurverplichting en inkomstenderving)	pm
Reguliere bijstand	Pm
Armoede en schulden	Pm
GGD (risico op forse overschrijding, wel compensatie Rijk)	Pm
ROVA	€ 100.000 tot € 300.000
TIEM bv	€ 400.000 tot € 600.000
Overige verbonden partijen	Pm
Toezicht en handhaving	€ 400.000
Kermis	€ 40.000
Beheer en onderhoud openbare ruimte	Pm
Voorgang projecten	Pm
Grondexploitaties	Pm
Bedrijfsvoeringskosten	€ 400.000 tot € 600.000
Totaal	€ 1.340.000 tot € 1.940.000 + pm posten

Tabel 3: Inkomstenposten waarbij sprake is van **opbrengstderving**. De hoogte van de meeste posten is thans nog onduidelijk, omdat het eind van de crisis en de na-ijl effecten nog niet te voorspellen valt zullen deze bedragen later nog veranderen. Ook over de derving van de inkomsten vindt overleg tussen het Rijk en de VNG plaats omtrent compensatie.

Onderwerp	Bedrag 2021
Gemeentefondsuitkering	Pm

Parkeeropbrengsten	€ 3.000.000 tot € 3.500.000
Toeristenbelasting	€ 100.000 tot € 150.000
Precariobelasting	€ 150.000
Warenmarkten/havengelden	Pm
Reclamegelden	Pm
Leges Burgerzaken	€ 100.000 tot € 150.000
Dividenden	Pm
Mogelijke compensatie door het Rijk	Pm
Totaal	€ 3.350.000 tot € 3.950.000 + pm posten

Het kabinet heeft toegezegd over het eerste halfjaar van 2021 – evenals over 2020 – met een reële compensatie te komen. In mei vindt er bestuurlijk overleg tussen kabinet en de VNG plaats over de compensatie.

Voor het risico op oninbaarheid van de achterstallige betalingen en overige risico's zoals ondercompensatie van gederfde inkomsten en gemaakte meerkosten houden we voorlopig € 5 miljoen als risicobedrag aan in het algemeen weerstandsvermogen van de gemeente.

Bijlage 1 Overzicht nadelige gevolgen vanwege corona in 2020

Onderwerp	Bedrag 2020
Jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning (vergoeding Rijk)	€ 1.100.000
Eigen bijdrage Wmo	€ 180.000
Noodopvang kinderen	€ 28.000
Zelfstandigen regeling TOZO	€ 17.200.000
Cultuur (risico huurverplichtingen: pm)	€ 1.000.000 + pm
Sport (risico huurverplichting: pm)	pm
Reguliere bijstand	€ 8.000
ROVA	€ 300.000
TIEM bv	€ 835.000
Regionaal Werkbedrijf	€ 240.000
Toezicht en handhaving	€ 350.000
Kermis	€ 80.000
Bedrijfsvoeringskosten	€ 500.000
Parkeeropbrengsten	€ 2.600.000
Toeristenbelasting	€ 90.000
Precariobelasting	€ 300.000
BIZ Binnenstad	€ 285.000
Warenmarkten/havengelden	€ 50.000
Leges Burgerzaken	€ 75.000
Totaal	€ 25.221.000 + pm
Daarnaast zijn er reserveringen gedaan voor nadelen in 2021	
Maatschappelijke opvang dak en thuislozen	€ 1.304.000
Vrouwenopvang/Veilig Thuis	€ 174.000
Huisvesting SWT	€ 150.000
Corona formatie SWT	€ 388.000
Corona bedrijfsvoering	€ 230.000
Totaal inclusief reserveringen	€ 27.467.000 + pm